

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/158/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212213816
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1212213816.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Janky Richterovej v právnej veci navrhovateľky: F. M. C., Z.. XX.XX.XXXX, B. Q. XX/A, B. - Č., v zast.: JUDr. Ján Čarnogurský, advokát so sídlom Dostojevského rad 1, Bratislava, proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpenému advokátkou JUDr. Andreou Cvikovou, so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neplatnosti časti zmlúv, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č.k.: 12C/70/2012-71 zo dňa 13.11.2012, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, č.k.: 12C/70/2012-71 zo dňa 13. novembra 2014
p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľky na určenie neplatnosti časti zmluvy o revolvingovom úvere vyhovel a určil, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8000072916 zo dňa 4. 5. 2007, Zmluva o revolvingovom úvere č. 8100025530 zo dňa 16. 10. 2009, Zmluva o revolvingovom úvere č. 8100029274 zo dňa 11. 5. 2010 sú v časti príslušenstva pozostávajúceho z ročnej úrokovej sadzby úveru neplatné.

Odporcu zaviazal zaplatením trov konania navrhovateľovi vo výške 99,50 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a trov právneho zastúpenia na účet JUDr. Jána Čarnogurského, advokáta vo výške 318,34€ do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok odôvodnil po právnej stránke podľa § 3, § 39, § 52, § 53 ods. 1, § 53 ods. 3, § 41 Občianskeho zákonníka, § 25 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z., § 1 ods. 1, § 3 ods. 2, § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. Zákon o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 497 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 3, § 3 ods. 5, § 4 ods. 8, § 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a skutkovo tým, že v priebehu rokov 2007 - 2010 uzavrela so spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., IČO: 35792752, so sídlom Mliekarenská 10, 824 96 Bratislava, celkovo štyri zmluvy o revolvingovom úvere na pôžičku finančnej hotovosti. Navrhovateľka sa domáha určenia neplatnosti v časti príslušenstva zmlúv o revolvingovom úvere č. 8000072916, č. 8100025530, č. 8100029275, č. 8100029274 s tvrdením, že výška príslušenstva je v rozpore s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľka zároveň uviedla, že jej konanie pri uzavieraní zmlúv nebolo slobodné a dobrovoľné, pričom poukázala na ust. § 37 ods. 1 a § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Odporca vo svojom vyjadrení k návrhu navrhovateľky na konaní v prvom stupni tvrdil, že z podanej žaloby nevyplýva, v čom spočíva naliehavý právny záujem navrhovateľky na požadovanom určení neplatnosti zmlúv a nemožno teda jednoznačne ustáliť splnenie predpokladov podľa ust. § 80 písm. c) O. s. p. Zároveň odporca k obsahu podaného návrhu uviedol, že tvrdenia nie sú vecne opodstatnené a v

súlade s relevantnou právnou úpravou. Podľa odporcu v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000072916 výška odplaty za spotrebiteľské úvery nebola výslovne regulovaná. Ročná percentuálna miera nákladov však zodpovedala bežným trhovým podmienkam. Maximálna výška odplaty pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavreté v období od 16. augusta 2009 do 15. novembra 2009 neprevyšujúce sumu 1500 EUR bez zabezpečenia a so splatnosťou od 1 do 5 rokov bola 73,44%. Maximálna výška odplaty pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavreté v období od 16. mája 2010 do 15. augusta 2010 neprevyšujúce sumu 1500,00 EUR bez zabezpečenia a so splatnosťou od 1 do 5 rokov bola 76,00%. Vzhľadom na uvedené odporca uviedol, že výška odplaty za úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100025530, č. 8100029275 a č. 8100029274 bola v súlade s § 3 ods. 10 zákona č. 258/2001 Z. z. a § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z. z..

Z vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia mal súd prvého stupňa za preukázané, že je naliehavý právny záujem na určení neplatnosti časti príslušenstva zo zmluvy o úvere pretože navrhovateľka, ako spotrebiteľ, potrebuje mať vyriešenú otázku výšky jej skutočného dlhu nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov. Rovnako mal prvostupňový súd za zistené, že predmetná vec sa týka sporu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z., nebolo teda sporné, že ide o úverový právny vzťah a teda absolútny obchod a že na vec z tohto dôvodu sa budú aplikovať aj ustanovenia Obchodného zákonníka. Taktiež nebolo sporné, že ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Tou sa rozumie každá zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 OZ) Odporca poskytuje úvery a pôžičky z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom, pričom navrhovateľka nesledovala použitie úverových prostriedkov na obchodnú alebo inú podnikateľskú činnosť. Z obsahu spisu teda možno urobiť záver, že ide o typovú zmluvu. Prvostupňový súd taktiež skúmal otázku, či predmetná zmluva je zložená z individuálne vyjadrených zmluvných podmienok, na čo konštatoval, že odporca neuniesol dôkazné bremeno, že by zmluvné podmienky s výnimkou predmetu teda ceny úveru boli individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ). Súd bol toho názoru, že revolvingová zmluva uzavretá medzi navrhovateľkou a odporcom obsahovala neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá vyvoláva neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Kontrolou bolo zistené, že z jednotlivých zmlúv uzavretých medzi účastníkmi, že RPMN sa na jednotlivých úverových zmluvách pohybovala vo výške 64,68% až po 70% pričom ročná úroková sadzba úveru bola na zmluvách uvedená v tej istej výške ako RPMN. Odplata bola preto v rozpore "ratio legis" a je teda nejasná otázka, čo je podľa zmluvy odplata a čo sú úroky aby si spotrebiteľ mohol preveriť súlad zmluvy zo zákonom. Nejasná formulácia zmluvy v časti odplata odôvodnila teda súdnu kontrolu spotrebiteľskej zmluvy. Súdom prvého stupňa bolo zistené, že revolvingové zmluvy uzavreté medzi účastníkmi boli uzavreté v rozpore s § 53 a § 54 OZ. Rovnako mal súd za preukázané, že podmienky v predmetných zmluvách boli uzavreté aj v rozpore s dobrými mravmi, keďže odporca si uplatňoval úroky niekoľkonásobne vyššie ako poskytovali banky v rovnakom období pri úveroch pre fyzické osoby, a preto sú v rozpore s dobrými mravmi, ktoré zákon podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka postihuje absolútnou neplatnosťou. Taktiež bolo z vykonaných dôkazov preukázané, že navrhovateľka podpísala zmluvy, ktorých obsah nemala možnosť ovplyvniť. Túto skutočnosť vyhodnotil prvostupňový súd ako neprijateľnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach podľa § 53 ods. 1 OZ. Na základe vyhodnoteného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh bol podaný odôvodnene, má oporu v zákone a preto mu v celom rozsahu vyhovel.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 a navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov konania, ktoré predstavujú zaplatený súdny poplatok 99,50€ Taktiež úspešnému navrhovateľovi priznal podľa ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 318,34 eur

Proti rozsudku podal odvolanie odporca. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 12C/70/2012-71 zo dňa 13.11.2012 zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Podané odvolanie odporca odôvodnil podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/,d/, a f/ O.s.p. Odporca namietal, že postupom súdu prvého stupňa bola odporcovi odňatá možnosť sa vôbec k súdom uvádzanému zdôvodnenému naliehavému právnemu záujmu vyjadriť, odporca taktiež argumentoval porušením zákazu pravej retroaktivity v konaní súdu prvého stupňa. Postup súdu považoval za rozporný s čl. I ods. 1 Ústavy SR ale aj v rozpore s ust. § 879i a § 879m Občianskeho zákonníka. Ďalej považoval navrhovateľom napadnuté zmluvy o revolvingových úveroch uzavreté v súlade s platnou právnou úpravou podľa zákona č. 258/2001 Z.z. Rovnako odporca uvádza, že výška dohodnutých odplát za úvery poskytnuté na základe zmluvy o revolvingovom úvere bola v súlade s § 3 ods. 10 zákona č. 258/2001 Z.z. a § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z.z. a

vzhľadom k tomu má byť odplata v týchto zmluvách v súlade s platnou právnou úpravou a preto nemôže byť v rozpore s § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Odporca vo svojom odvolaní namietal aj tým, že súdom uvádzaná skutočnosť, že výška odplaty niekoľkonásobne odplaty v bankách ide o protiprávne a zjavne nesprávne porovnanie a jediné čo by prichádzalo do úvahy je skúmanie odplaty v týchto zmluvách s maximálnou hodnotou RPMN určenou Ministerstvom financií.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu nevyjadřila.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O. s. p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvého stupňa dodáva, že je nepochybné, že predmetné zmluvy, ktoré medzi sebou uzavreli odporca s navrhovateľkou (revolvingové úvery) sú spotrebiteľskými zmluvami, čo ani odporca vo svojom odvolaní nenamietal. Kontrolou súd prvého stupňa zistil, že predmetné spotrebiteľské zmluvy neobsahovali podmienky s výnimkou ceny úveru, ktoré by boli individuálne dojednané. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že obchodné podmienky sú tzv. typovými, kde ich obsah a rozsah a to, čo v nich bude alebo nebude a v akej forme a podobe, určuje výlučne len navrhovateľ ako dodávateľ, ktorý tieto podmienky formuluje. V podstate odporca ako spotrebiteľ ich obsah zásadným spôsobom ani meniť nemôže. Ak chce spotrebiteľský úver získať, má možnosť len všetko podpísať a akceptovať. Nemá možnosť výberu a voľby podmienok. V tejto súvislosti odvolací súd podporne poukazuje na argumentáciu obsiahnutú v náleze Ústavného súdu ČR, sp. zn. I.ÚS 3512/11, ktorý poukázal na to, že samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to aj so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonodarca sa preto pokúsil vyrovnáť túto faktickú nerovnosť cestou práva, a to formou obmedzení autonómie vôle [por. nález Ústavního soudu zo dňa 15.06.2009, sp. zn. I.ÚS 342/09 (N 144/53 SbNU 765)]. V spotrebiteľskom práve je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje.

Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu nič nebránilo v tom, aby napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 2 O. s. p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. v odvolacom konaní úspešnému odporcovi však náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.